

Nr 37.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse från återbetalning av utanordnad del av beviljat statsbidrag till utdikningsföretag inom krononybygget Bredträsk eller Pettersudde nr 1 i Norrbottens län; given Stockholms slott den 1 februari 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

David Pettersson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 februari 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETERSSON.

Departementschefen, statsrådet Pettersson anför:

Den 17 juli 1903 beviljade Kungl. Maj:t från det av riksdagen för samma år anvisade anslaget till understödjande av sådana myrutdikningar och vattenavtappningar, vilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, statsbidrag till belopp av 700 kronor till ett företag, avseende utdikning av frostförande marker, tillhörande krononybygget Bredträsk eller Pettersudde nr 1 i Arvidsjaurs socken av Norrbottens län, och fastställde samtidigt plan för arbetets utförande.

I skrivelse den 15 maj 1923 har lantbruksstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte låta inställa all vidare utbetalning av det till ifrågavarande företag beviljade statsbidraget samt befria vederbörande bidragstagare och borgesmän från skyldigheten att återbetala vad av statsbidraget uppburits eller 450 kronor jämte därå belöpande ränta.

Av lantbruksstyrelsens skrivelse jämte övriga ärendet tillhörande handlingar inhämtas följande.

Den fastighet, vara utdikningsföretaget är beläget, äges av aktiebolaget Ytterstfors-Munksund. Bolagets förutvarande arrendator å fastigheten J. E. Eriksson, vilken sökt och erhållit berörda statsbidrag och med vilken väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 16 maj 1904 upprättat kontrakt angående företagets utförande, har för omkring sju år sedan avflyttat till Storträskliden i Piteå socken. Nuvarande arrendator å fastigheten är J. G. Holmström. Borgesmän för kontraktets fullgörande äro O. Lidman, Stöddjeaur, Visträsk, och J. H. Persson, Granliden, Lauker.

Enligt omförmälda kontrakt skulle arbetet hava varit fullbordat till den 1 september 1907. Sedermera har utsträckning av arbetstiden upprepade gånger medgivits, senast genom lantbruksstyrelsens beslut den 22 mars 1922, enligt vilket intressenterna ålagts att hava arbetet fullbordat till den 1 juli 1922, vid äventyr att lantbruksstyrelsen i annat fall hos Kungl. Maj:t hemställde om statsbidragets indragning samt att vederbörande ålades återbära därav redan lyftade 450 kronor jämte ränta.

Vid den 3 augusti 1922 verkställd avsyning av företaget har befunnits, att vissa dikessträckor blivit upptagna för åtskilliga år sedan men sedermera fått förfalla samt att i övrigt intet arbete blivit utfört. Enligt avsyningsförrättarens uppfattning torde företaget icke heller komma att fullbordas.

Uti en till lantbruksstyrelsen den 12 juni 1922 inkommen skrift hava förenämnda Lidman och Persson anhållit att bliva befriade från den förbindelse för berörda kontrakts fullgörande, de iklätt sig genom sin borgen. Till stöd härför hava sökandena åberopat, att de, som vid ingående av borgensförbindelsen haft en någorlunda god ekonomisk ställning, nu vore gamla och orkeslösa födorådstagare. Persson, vars högra arm vore obrukbar, lede jämväl av svårt hjärtfel. Lidman vore oförmögen till allt arbete och hade en blind hustru att vårda. Förrre arrendatorn Eriksson, för vilken sökandena iklätt sig borgensförbindelsen, vore även gammal och underhölles av sina barn.

Länsstyrelsen i länet har, med åberopande av yttranden av vederbörande iandsfiskaler, förklarar sig anse sådana skäl föreligga, att intressenterna i företaget borde befrias från återbärande av statsbidraget i fråga jämte därå belöpande ränta.

I landsfiskalernas yttrande har, beträffande Lidman, uppgivits, att han för åtskilliga år sedan till sina söner överlätit sitt hemman och nu torde, såsom födorådstagare, sakna tillgångar att återbetala det uppburna statsbidraget. Persson, vilken avlidit i slutet av 1922, hade även före sin död till sina barn överlätit sin egendom med undantag av en mindre hemmansdel, taxeringsvärderad till 800 kronor. Av Perssons stärbhusdelägare torde möjligen en son äga utmättningsbar egendom till gäldande av ifrågavarande belopp, men även han vore i ganska fattiga omständigheter och skulle sannolikt, därest han förpliktades att återbetala det ifrågasatta beloppet, nödgas gå ifrån sitt hemman. Vad anginge förrre arrendatorn Eriksson vore han totalt medellös och på grund av ålderdom oförmögen att själv försörja sig. Han vistades och underhölles av sin måg en torpare vid namn Helmer Nilsson, bosatt i Storträskliden. Nuvarande arrendatorn å ifrågavarande fastighet J. G. Holmström hade ej heller några tillgångar och saknade både vilja och förmåga att fullfölja företaget eller att i övrigt verkställa några förbättringar å fastigheten. Ombudet för fastighetsägaren, aktiebolaget Ytterstfors-

Munksund, hade på fråga upplyst, att bolaget ej heller ämnade fullfölja företaget.

Statskontoret har i infortrat utlåtande den 9 juli 1923 med hänsyn till vad i ärendet förekommit ansett sig böra giva sin anslutning till den av lantbruksstyrelsen intagna ståndpunkten. I fråga om befrielse för bidragstagare och borgesmän från deras återbetalningsskyldighet syntes emellertid riksdagens samtycke böra inhämtas.

På grund av de i ärendet upplysta, ömmande omständigheter tillstyrker även jag, att vederbörande bidragstagare och övriga för företagets utförande ansvariga befrias från återbetalning av vad av ifrågavarande statsbidrag uppburits eller 450 kronor jämte därå belöpande ränta. Kungl. Maj:t torde emellertid böra föreskriva, att vidare utbetalning av statsbidraget icke skall äga rum.

*Departements-
chefen.*

Då ärendet i vad det avser befrielse från återbetalningsskyldighet lärer böra underställas riksdagens prövning, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att de för utförande av förenämnda utdikningsföretag inom krononybygget Bredträsk eller Pettersudde nr 1 i Arvidsjaurs socken av Norrbottens län ansvariga må befrias från skyldighet att återbetala vad av ovan omförmälda den 17 juli 1903 beviljade statsbidrag till företaget uppburits jämte därå belöpande ränta.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall till riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:
Rune Thygesen.

